

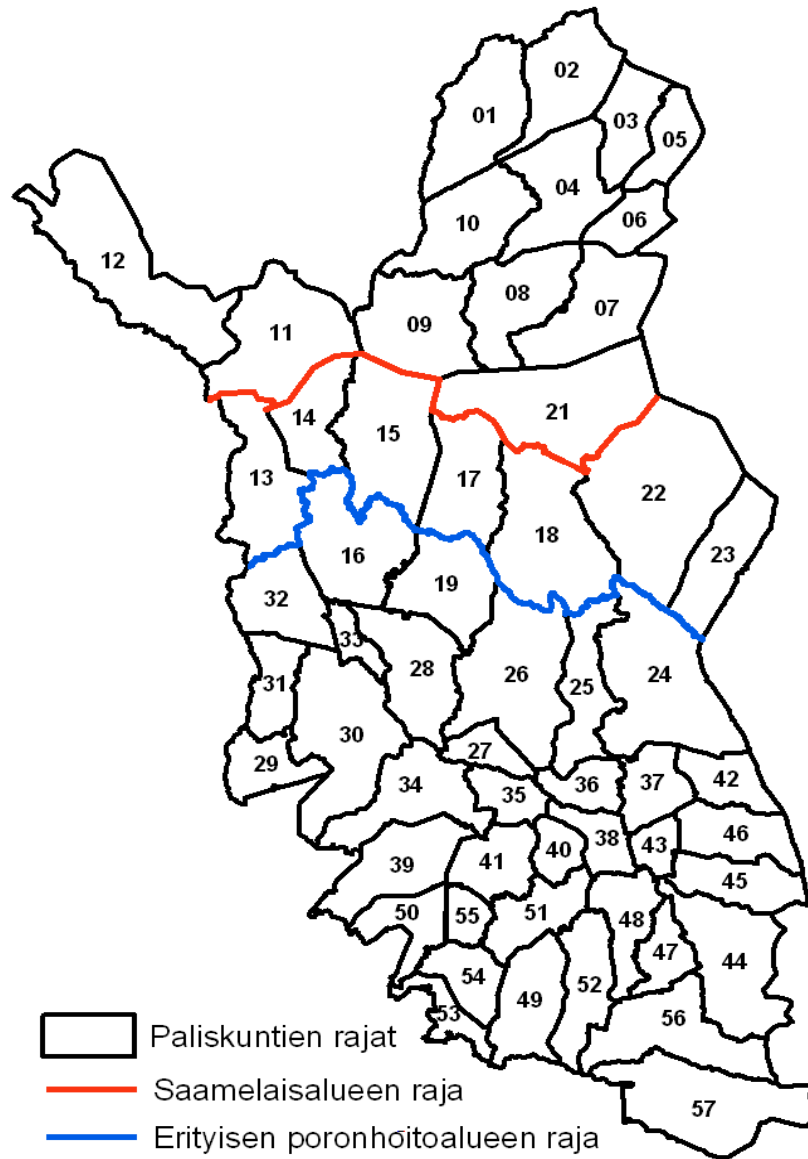
LAATUA RAAKA-AINEIDEN JALOSTAMISEEN Elintarvike- ja poroalan koulutushanke

---

POROTALOUS SUUNNITELMA

Inga-Briitta Magga

POROTALOUSSUUNNITELMA

- ❖ Kuvaa paliskunnan tapaa toimia
- ❖ Laaditaan useammaksi vuodeksi kerrallaan
  - vähintään 5 vuodeksi
- ❖ Pohjana vuosittain tehtävälle talousarviolle
- ❖ Laaja, koko paliskunnan toimintaa ja toimialuetta käsittelevä suunnitteluasiakirja

POROTALOUSSUUNNITELMA

❖ Koostuu

- kirjallisesta osasta,
- numerodatasta,
- investointisuunnitelmasta ja
- karttaliitteistä

❖ Käsittää

- toiminnan suunnittelun,
- toteutuksen ja onnistumisen seurannan

POROTALOUSSUUNNITELMA

- ❖ Porotalouden kehittäminen
- ❖ Oman paliskunnan eri osa-alueiden kehittäminen
- ❖ Oman työn kehittäminen
- ❖ Varautuminen tuleviin haasteisiin
- ❖ Mitä sitten, kun poronhoitolaki ja asetus eivät riitä
- ❖ Muissa laeissa ei ole porotalouteen sopivaa säädöstä
- ❖ Kuka kehittää/ohjaa porotaloutta me vai joku muu EU-alueella

POROTALOUSSUUNNITELMA

- ❖ **oman paliskunnan sisällä**
- ❖ **tutkijoiden käytössä**
- ❖ **viranomaisten kanssa asioidessa, esim metsähallitus, verottaja**
- ❖ **oikeudessa**
- ❖ **lainsäädäntöä kehitettäessä ja luotaessa**

POROTALOUSSUUNNITELMA

- ❖ Koko toiminnan hallintatapa
  - jolla porotalous kehittää järjestelmällisesti omaa toimintaansa
- ❖ Poronhoidon suunnittelussa näyttelee erittäin tärkeää osaa
  - erilaisten paliskunnan tarvitsemien rakennelmien ja laitteiden hankinnan jaksottaminen ajallisesti oikein ja todellisiin tarpeisiin sopeuttaen

POROTALOUSSUUNNITELMA

Tehdään kirjallisesti,

- jotta voidaan korjailla ja seurailta ajan ja muutosten mukaan
- ❖ Laatii paliskunnan hallitus
  - porotalousneuvoja voi olla apuna
- ❖ Hyväksyy paliskunnan yleinen kokous
- ❖ Jokaisen paliskunnan tehtävä !
- ❖ Laaditaan tarkka tilannearviointi paliskunnan tilanteesta lähivuosina
- ❖ Huomioidaan
  - taloudelliset resurssit
  - tilanne porojen ja laidunten kannalta sekä
  - millainen on paliskunnan käytettävissä oleva työvoima ja sen tarve

POROTALOUSSUUNNITELMA

- ❖ Paliskunnat laativat pitkän aikavälin suunnitelman, jolla kehitetään paliskunnan porotaloutta

- ❖ Sisältää kolme erillistä osaa

NUMEROLLINEN SUUNNITELMA SISÄLTÄÄ

- ❖ Poromääristä ja tuotoista tehdyn arvion
- ❖ Tarvittavien investointien arvion sekä
- ❖ Paliskunnan numeraalisen kehityksen esim.
  - osakkaiden määrä
  - porojen määrä
  - työpäivät
  - teuraspainot yms.

KIRJALLINEN OSA SISÄLTÄÄ SUUNNITELMAN

- ❖ Vakiintunut toimintatapa
- ❖ Laidunten käytöstä
- ❖ Ympäristön hoidosta
- ❖ Poronlihakaupasta
- ❖ Asiakkaista ja
- ❖ Arviot tulevaisuuden mahdollisuuksista ja uhkista sekä
- ❖ Toimintasuunnitelman tulevaisuuteen

KARTAT

- ❖ Karttaliitteet saadaan suoraan Paliskuntain yhdistyksen Poro Gis-kartoista
- ❖ Jos paliskunta on aikoinaan toimittanut tiedot, kartoissa on merkittynä paliskunnan
  - aitarakenteet,
  - kämpät,
  - tärkeät laidunalueet kuten luppo- ja jäkäläalueet jne.

PERUSTIEDOT

- ❖ Esimerkiksi Käsivarren paliskunta:
  - Plknro:12
  - Paliskunta:Käsivarsi
  - Kotikuntanro: 047
  - Kotikunta:Enontekiö
  - Vuosi:2004
  - Jakso:2004 - 2008
  - Pinta-ala:4286 km²
  - Sallittu eloporomäärä: 10 000 eloporoa

TOIMINTA-AJATUS

2.1 Kuvaus ja tehtävä

2.2 Muut

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

3.1 Sijainti ja maanomistus

**3.2 Asutuksen sijoitus paliskunnan
alueella**

3.3 Erityispiirteet

PORONHOITO

4.1 Poronhoitotapa

4.2 Muuta

POROLAITUMET

5.1 Kesälaitumet

5.2 Talvilaitumet

5.3 Muuta

RESURSSIT

6.1 Infrastruktuuri

- 6.1.1 Aidat
- 6.1.2 Poroteurastamot ja teurastuspaikat

6.2 Osakkaat nyt ja tulevaisuudessa

- 6.2.1 TYKY-asiat
- 6.2.2 Koulutustilanne nykyisin
- 6.2.3 Koulutustarve seuraavan viiden vuoden aikana

6.3 Laitteet, kalusto ja rakennelmat nyt ja tulevaisuudessa

ASIAKKAAT

7.1 Paliskunnan ja osakkaiden asiakkaat ja asiakaspalaute

7.2 Minkäläistä palautetta saadaan ja miten palautetta kerätään

7.3 Poronlihan ja muiden porotuotteiden markkinointi ja vaihtoehdot

YMPÄRISTÖ

8.1 Paliskunnan poronhoidon vaikutukset luontoon ja vaikutusten suuruus

8.2 Muun maankäytön vaikutukset luontoon ja poronhoitoon ja vaikutusten suuruus

8.3 Jätehuolto

8.4 Vahingot

- 8.4.1 Porojen paliskunnan alueella aiheuttamat vahingot
- 8.4.2 Poroliikennevahingot ja toimenpiteet niiden vähentämiseksi
- 8.4.3 Maasuurpeto- ja kotkavahingot

8.5 Poikkeavat luonnonolosuhteet

ELINKEINON OMAT SUOSITUKSET

10 YHTEISKUNTA

- 10.1 Ympäröivä yhteiskunta
- 10.2 Poronhoidon sosiaalinen, kulttuurinen ja alueellinen merkitys
- 10.3 Tiedottaminen ja toiminta kriisitilanteissa
- 10.4 Tutkimus

- ❖ **VAHVUUDET JA MAHDOLLISUUDET**
- ❖ **HEIKKOUEDET JA UHAT**

❖ **TAVOITTEET**

❖ **TOIMENPITEET TAVOITTEISIIN
PÄÄSEMISEKSI**

LIITTEET

- ❖ Perusosa = kirjallinen osa, selostus
- ❖ Investointisuunnitelma (liitteenä)
- ❖ Numerodata
- ❖ Karttaliitteet

LAATUA RAAKA-AINEIDEN JALOSTAMISEEN

Elintarvike- ja poroalan koulutushanke

❖ Koulutusten internetsivut/materiaalit:

www.lao.fi/laatukoulutushanke

❖ Yhteystiedot

- Projektipäällikkö Seija Knuutila

Puh. 020 798 4168, seija.knuutila@lao.fi

- Projektisuunnittelija Henri Kitty

Puh. 020 798 4167, henri.kitti@paliskunnat.fi

